

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.117 (ID – 16881)
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії	Петро Талпа
	(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1975 року народження, громадянин	України
	(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчив у 1997 році	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова
	(найменування закладу вищої освіти)
за спеціальністю (спеціальностями)	«Правознавство»
	(за дипломом)
працює: співробітник	Служба судової охорони, м. Київ
	(посада) (місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконав акредитовану освітньо-наукову програму	Право
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом	Одеського державного
	(повне найменування закладу)
університету внутрішніх справ від «31» липня 2026 року № 287, у складі:	
(вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)	
Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Аліна Денисова доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ.
Рецензентів -	Олена Крижановська кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора інституту з освітньої та науково-дослідної діяльності ННІ підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції НПУ Одеського державного університету внутрішніх справ; Анна Сухарева кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування НПУ Одеського державного університету внутрішніх справ.
Офіційних опонентів -	Владислав Теремецький доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач сектору проблем реалізації господарського законодавства відділу проблем модернізації господарського права та законодавства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова» Національної академії наук України; Олена Назимко кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Донецького державного університету внутрішніх справ.
	(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «09» жовтня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань 08 Право
(галузь знань)

Петру Талпі

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації «Адміністративно-правове
регулювання статусу Служби судової охорони»

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 – Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Максим Корнієнко доктор юридичних наук, професор,
перший проректор Одеського державного університету
внутрішніх справ

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 Право.

Здобувач має 9 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 тез доповідей на науково-практичних конференціях.

1. Талпа П.В. Наукові підходи до дослідження правового статусу Служби судової охорони: загальна характеристика. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2024. №2. С. 221–226.

2. Талпа П.В. Правове регулювання статусу Служби судової охорони. *Юридичний бюлетень*. 2024. Вип. 33. С. 166–171.

3. Талпа П.В. Міжнародні стандарти та зарубіжний досвід регламентації Служби судової охорони. *Юридичний бюлетень*. 2024. Вип. 34. С. 243–249.

4. Талпа П.В. Адміністративно-правове регулювання організації та діяльності служби судової охорони. *Юридичний бюлетень*. 2024. Вип. 35. С. 95–101.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Владислав Теремецький доктор юридичних наук, професор.

Ознайомлення з текстом дисертації дає підстави сформулювати чотири зауваження дискусійного характеру, які потребують додаткової аргументації автора під час її публічного захисту.

1. У вступі предметом дослідження визначено «адміністративно-правовий статус Служби судової охорони, його зміст, структуру та механізми реалізації» (с. 21). Водночас назва дисертації, система сформульованих завдань, зміст другого розділу та значна частина положень наукової новизни свідчать, що безпосереднім предметом наукового аналізу є саме адміністративно-правове регулювання статусу Служби судової охорони, включно з напрямками його удосконалення. Тому предмет дослідження доцільно було сформулювати так, щоб він прямо відображав адміністративно-правове регулювання статусу Служби, а не лише сам адміністративно-правовий статус та механізми його реалізації. Це посилює б узгодженість між назвою роботи, метою, завданнями, предметом і структурою дисертації.

2. У підрозділі 3.2 «Тенденції нормативного регулювання статусу Служби судової охорони» автор слушно зазначає, що законодавче посилення соціальних і правових гарантій персоналу сприятиме підвищенню мотивації та професійної стабільності працівників Служби, а також зменшенню ризиків корупційних проявів (с. 166). Погоджуючись із цим висновком, вважаємо, що дослідження виграло б від більш детальної конкретизації нормативних пропозицій щодо змісту та механізмів реалізації відповідних гарантій. Зокрема, доцільно було б чіткіше окреслити гарантії соціального і правового захисту персоналу Служби, а також, за потреби, диференціювати їх залежно від особливостей правового статусу співробітників та інших працівників ССО.

3. У підрозділі 3.1 «Напрями підвищення ефективності діяльності Служби судової охорони» серед першочергових завдань автор визначає вдосконалення процедур внутрішнього контролю та дисциплінарної відповідальності (с. 142). Далі дисертант конкретизує цю проблему, вказуючи на неврегульованість питання застосування дисциплінарних стягнень до працівників ССО та пропонуючи визначити повноваження Голови ССО й інших керівників щодо застосування заохочень і накладення дисциплінарних стягнень, поняття службової дисципліни та відповідальність працівників за вчинені діяння (с. 152-153). Водночас для завершеності цієї пропозиції доцільно було чіткіше визначити, у яких саме нормативно-правових актах і в якому співвідношенні мають бути закріплені відповідні повноваження та процедури. Це дало б змогу запобігти колізіям, дублюванню нормативного регулювання й неоднозначності правозастосування.

4. У підрозділі 2.3 «Особливості адміністративно-правового регулювання статусу Служби судової охорони» автор констатує, що Служба покликана забезпечувати охорону приміщень судів, органів та установ системи правосуддя, підтримувати громадський порядок у судах і гарантувати безпеку суддів (с. 105).

Оскільки категорія «громадський порядок» може розглядатися як у широкому загальносоціальному, так і у вузькому спеціально-правовому значенні, доцільно було б глибше розкрити її зміст саме в контексті функціонування судової системи. Зокрема, варто було б чіткіше відмежувати підтримання громадського порядку в суді від суміжних категорій «громадська безпека» та «безпека правосуддя», визначити його просторові й функціональні межі, а також показати значення цієї категорії для реалізації конкретних повноважень Служби судової охорони.

Наведені зауваження мають дискусійний і рекомендаційний характер, стосуються переважно уточнення окремих теоретичних положень та поглиблення нормативно-прикладних пропозицій і не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження.

Олена Назимко кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивно оцінюючи актуальність проведеного дисертантом дослідження, наукову новизну, обґрунтованість і достовірність, належний теоретичний рівень і практичну значущість його результатів, слід висловити певні зауваження щодо окремих положень роботи, які, на наш погляд, носять дискусійний чи спірний характер, або є хибними:

1. У дисертаційному дослідженні автор використовує метод класифікації. Водночас вивчення методологічної основи дослідження, наведеної у вступній частині наукової роботи, свідчить про відсутність методу класифікації серед основного методологічного арсеналу дисертаційного дослідження.

2. У положеннях наукової новизни, які вдосконалив автор, указано «розуміння спеціального адміністративно-правового статусу Служби судової охорони, наділеного специфічними структурними елементами, які утворюють зміст її правового положення в системі органів державної влади». Однак у підрозділі 2.3. «Особливості адміністративно-правового регулювання статусу Служби судової охорони», на нашу думку, виділення структурних елементів, які визначають відмінність правового положення Служби судової охорони серед інших органів державної влади, виглядає недостатньо аргументованим.

3. У підрозділі 2.2. «Механізм адміністративно-правового регулювання статусу Служби судової охорони» дисертант зауважує, що однією зі складових механізму адміністративно-правового регулювання як системи правових засобів, є юридичні принципи. Проте класифікація та характеристика принципів адміністративно-правового регулювання, на нашу думку, потребує більшої уваги. Ця складова в роботі охарактеризована побіжно.

4. На нашу думку, робота переобтяжена репрезентативними емпіричними даними, які складаються з офіційних статистичних відомостей, проте відсутні результати анкетувань та опитувань, які автор проводив під час дослідження. Це надало б роботі більш ґрунтовного осмислення та дозволило комплексно розглянути ідею щодо необхідності посилення адміністративної відповідальності за будь-які прояви неповаги до суду.

Висловлені зауваження та окреслені питання, що виникли при вивченні дисертації, не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дослідження та не ставлять під сумнів його теоретичну та практичну значимість, свідчать про

перспективність дисертації та необхідність подальшого розроблення проблем адміністративно-правового регулювання статусу органів державної влади.

Олена Крижановська кандидат юридичних наук, доцент.

Дискусійні положення та зауваження.

1. Автор обґрунтовує положення про те, що дисертація є першим комплексним науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання статусу Служби судової охорони. Водночас у роботі проаналізовано дисертацію С. В. Хомініч 2021 року «Забезпечення охорони та безпеки правосуддя в Україні: адміністративно-правовий аспект», у якій також розглядалися окремі питання правового статусу та повноважень Служби судової охорони. У зв'язку з цим доцільно уточнити, у чому полягає принципова відмінність предмета та результатів дослідження П. В. Талпи від попередніх наукових розробок, а також які саме положення становлять його власний науковий внесок.

2. У підрозділі 3.1 «Напрями підвищення ефективності діяльності Служби судової охорони» автор наводить значний обсяг статистичних даних та аналізує різні аспекти діяльності ССО, зокрема кількість об'єктів охорони, судових засідань, відвідувачів, стан кадрового забезпечення, кількість недопущених до пронесення заборонених предметів тощо. Водночас у роботі не сформовано цілісної системи критеріїв і показників, за допомогою яких можна було б комплексно оцінювати ефективність діяльності Служби судової охорони. У зв'язку з цим потребує додаткового пояснення, які саме критерії та показники, на думку автора, доцільно використовувати для оцінювання ефективності діяльності ССО.

3. Автор пропонує розширити адміністративно-юрисдикційні повноваження співробітників Служби судової охорони, зокрема шляхом надання їм права здійснювати адміністративне затримання та внесення відповідних змін до ст. 262 КУпАП. Водночас у дисертації зазначено, що у судових установах відсутні спеціально обладнані приміщення для тримання затриманих осіб. У зв'язку з цим доцільно уточнити, яким чином, на думку автора, має бути організована практична реалізація такого повноваження ССО, а також визначений порядок передачі затриманої особи працівникам Національної поліції.

Анна Сухарева кандидат юридичних наук, доцент.

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, слід звернути увагу на окремі положення, що мають дискусійний характер і потребують додаткового пояснення під час публічного захисту.

1. У підрозділі 2.2 дисертації автор розглядає механізм адміністративно-правового регулювання як систему правових засобів, що охоплює норми права, адміністративно-правові відносини, акти реалізації норм права, юридичні факти, принципи та гарантії (с. 90). Водночас у підсумковій характеристиці цього механізму на с. 105 серед його структурних складників названо лише норми права та принципи. Така відмінність між вихідним теоретичним підходом і підсумковим формулюванням потребує додаткового пояснення. Доцільно було б послідовніше розмежувати нормативну основу зазначеного механізму та його повну структуру, а також чіткіше показати взаємозв'язок між закріпленням адміністративно-

правового статусу Служби судової охорони та його практичною реалізацією. Зокрема, додаткової конкретизації потребує місце адміністративно-правових відносин, юридичних фактів та індивідуальних правозастосовних актів у запропонованій автором моделі. Вбачається, що таке уточнення посилило б внутрішню узгодженість теоретичних положень дисертації.

2. У підрозділі 1.3 дисертації розглянуто різні організаційні моделі забезпечення охорони судів. Узагальнюючи результати порівняльного аналізу, здобувач обґрунтовує доцільність поєднання позитивних елементів зарубіжних моделей зі збереженням інституційної належності Служби судової охорони України до системи правосуддя (с. 76). Водночас автор визнає відмінності між досліджуваними моделями, зокрема щодо підпорядкованості відповідних служб. Поділяючи загальну спрямованість цього висновку, вбачається, що дослідження мало б від більш чіткого визначення критеріїв відбору конкретних елементів зарубіжного досвіду для їх використання в Україні. З викладеного матеріалу не достатньо виразно простежується, які організаційні рішення можуть бути адаптовані без зміни інституційної моделі Служби, а які потребуватимуть істотного перегляду її компетенції, системи управління чи ресурсного забезпечення. Бажано було б конкретизувати, за якими ознаками автор оцінює придатність певної практики для українських умов та які обмеження й запозичення вважає визначальними.

3. У підрозділі 3.1 дисертації для обґрунтування напрямів підвищення ефективності діяльності Служби судової охорони використано статистичні відомості про об'єкти охорони, забезпечення безпеки судових засідань, кадрову укомплектованість та інші аспекти її функціонування. Водночас автор обґрунтовано пов'язує ефективність не лише з фізичною охороною, а й із якістю управління, нормативного забезпечення, професійної підготовки та взаємодії. Однак співвідношення між наведеними кількісними показниками та оцінкою ефективності потребує додаткової конкретизації. Збільшення кількості охоронюваних об'єктів або заходів реагування може свідчити про зростання навантаження чи безпекових загроз, але саме по собі не є достатнім доказом підвищення ефективності. На с. 153 дисертант згадує індикатори досягнення цілей, передбачені планом реалізації Стратегії розвитку Служби, проте доцільно було б чіткіше сформулювати власний підхід до оцінювання результатів запропонованих удосконалень. Вбачається, що практичну цінність дослідження посилило б розмежування показників обсягу діяльності, ресурсної спроможності та результативності з урахуванням відмінностей у навантаженні й безпекових умовах роботи територіальних підрозділів.

Водночас, підсумовуючи викладене вище, слід зауважити, що окреслені зауваження та дискусійні положення лише підкреслюють складність поставлених дослідницьких задач та актуальність досліджуваної проблематики, а отже, жодним чином не впливають на загальне позитивне враження від рецензованої наукової роботи.

Аліна Денисова, доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.117 присуджує

Петру Талпі

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 – Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 – Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Аліна ДЕНИСОВА

(власне ім'я та прізвище)

